

центръ

МІШТЕ, ШІМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 40.

Luni, 1. Oktomvie.

1845.

АНАИНТЕ-КЪВЪНТАРЕ

ла фрагментеле историче, публікате
ла лимба французъ de D. маіор
Mihail Kogălnicianu.

Ромъніи, саъ Молдо-ромъніи, прекъм
не пѣтеск стръніи, сънт зпѣл динтре по-
поареле че ла ваекъла de тижлок с'аъ део-
себит маі тѣлт прин виртъдѣле милітъреѣи
ші прин лѣкръриле миндеі. Чеі днтѣи, еі
аъ авѣт ла Европа армате регълате;*)
еі аъ фост прин маі тѣлте ваекъри апъръ-
торіи реліѣіеі ші а чивілізаѣіеі де къртъ
пѣвъліриле Исламистѣлѣи ші а варваристѣ-
лѣи асіатик, пѣтеле лѣи Мірче чел таре;
Влад Цепеш; Шефан чел таре, каре с'аъ
фост презвѣтит валѣл (zidѣл) креѣиѣтъдѣи
де къртъ днѣшні капѣл леѣеі апѣсене, а
лѣи Mihail Vitiazѣл ші а лѣи Шерван Кап-
такъзіно, каре днпрезвѣтъ къ Собіескі скъ-
пасе Вiena de domпіреа семі-лѣнеі**) ме-
рѣтъ де а фі кѣпоскъте де тоѣи чеі че се

интересеазъ де вѣтеле оменіреі; къчѣ прин
съпѣтеле лор, еі аъ днпедекат пре Мѣсѣл-
мані де а пѣтрънде ла ініма Европеі; ші
прин ѣрмаре с'аъ арѣтат вреднѣчѣи де па-
тріа лор, де креѣиѣтъдѣте ші де чивіліза-
ѣіе. Ла тѣмп де паче, а кърѣе вѣзѣри
преа пар леаъ гѣстат, ромъніи с'аъ део-
себит прин принчѣпѣриле лор де екѣитате;
прин інстѣтѣдѣіле поліѣіче, ші прин кѣвѣтареа
ѣіиѣделор ші а артелор ла маі тѣлт де
кът зп ѣен. Еі аъ фост динтре чеі д'ѣл-
тѣи ла а консѣиѣнда толераѣнда реліѣіи лор
ші лібертатеа консѣиѣндеі, ла а днѣрѣдо-
ша вѣнефаѣеріле тѣпарѣлѣи (1512), ла а
адопта лимба наѣіоналъ ла вѣсеріѣіле (1640),
ла кѣпѣдѣлерііле ші ла сколіле лор, каре
ачестеа ла ваекъриле ал XV., XVI., ші
XVII. аѣеа о днтіпѣсъ репѣтаѣіе, ші аъ
дат зп таре пѣтър де оамені днѣвѣдаѣі,
динтре каре се днсетнеазъ ші Собіескі,
фрателе чел маі таре а апърѣторѣлѣи
Віенеі. Леѣіле лор аъ слѣжѣт де модел
ачелор а Рѣсіеі, ші інстѣтѣдѣіле лор аъ
трас тірареа лѣи Петръ чел таре. Мѣлѣи
днптрѣлѣшні днші къѣѣиѣгарѣ о репѣтаѣіе
літерарѣ ла Европа; ші а спѣне аѣче пѣ-
теле зпѣи Ніколаі Мілескъ, даскалѣл ре-
форматорѣлѣи Рѣсіеі ші днтѣлѣ амбаса-
дор а ачестеі пѣтері ла Хіна, а зпѣи Пе

*) Молдовеніи ла аѣлѣ 1400 съп domпіа лѣи
Ізга, ші Валахіи ла аѣлѣ 1410 съп domпіа
лѣи Мірѣеа чел таре.

**) Рѣвашѣл конѣтелѣи Валдстайн, міністрѣл дн-
пѣрѣтеск, адресат принѣдѣлѣи Валахіеі, Шер-
ван Каптакъзіно, ла аѣлѣ 1688, Феврѣаріе дн
28, пѣртѣрѣсеѣе деспре ачестеа.

тръ Мовилъ, дптетеіеторіѣл академіеі спі- ритале а Кіевѣлѣ, а зпѣі Павел Бериндел, каре сѣп пѣтеле de Кѣтінскі, фз авторъл челвѣ дптѣѣ лексікон славо-рѣсеск а зпѣі Херескѣ (Херасков), скрііторіѣл вестіт ші дптетеіеторіѣл зпіверсітѣдіі Московеі, а зпѣі Dimitrie Кантемір, історікѣл Търчіеі, ші президентѣл академіеі щііцілор дела Ст. Петерсвѣрг, а зпѣі Antiox Кантемір, Voileau ал Рѣсілор, ар фі дндестѣл спре а арѣта ші челор маі некрезѣторі кѣ а чест попор, de ші неконтеніт дп прада ресвоіелор стрѣіне ші а дпмплѣрілор дп лѣзптрѣ, тотѣші п'аѣ дпчетат de а кѣлтѣва артеле пѣчеі. Ші асѣзѣі дпкъ антїчїле сале мапѣскрїсе ші кѣсѣтѣріле сале дп азр ші тѣргѣрітаре сѣпт сокотїте de дп- вѣдѣдіі ші de трекѣторі ка піще кап- д'опере de калїграфіе ші de іскѣсіпѣ. *)

Історїа маі кѣ сеатѣ аѣ фост лѣкрѣ пѣкѣтеі дпделетнїчїрі а Ротѣнілор: дѣпѣ тѣртѣрїсіреа маі тѣлтор азторі стрѣіні ші маі кѣ сеатѣ а Длѣі Насе, еі сѣпт зпѣл дїптрѣ челе д'ѣпѣтѣі попоаре че аѣ скрїс'о дп лімба націоналѣ. Дп адевѣр, дпкъ дп ал XV. веак, Молдовенїі аеа ф кронїкѣ дп ротѣнѣще, че Ъреке о пѣ- нѣще веакѣл кронограф, лѣсѣнд асарѣ алте дѣѣ кронїче а зпѣі епохе маі дп- поїете, дпгре каре зпа скрїсѣ дп латїне- ще, іар алта дп славопѣще **). Ачеаста

асемене есте ші ла Валахї, каре ші дп- пайпѣа de Радѣ Гречѣанѣ аеа апале скрї- се дп лімба націоналѣ.

De атѣче, пої п'ам маі контенїт de а аеа історїчї, каре аѣ кѣзтат а не сѣпѣе фаптеле стрѣмошілор пострї; дп непор- чїре, лѣкрѣріле лор стѣнд скрїсе de тѣпѣ, ші пѣпѣ асѣзѣі аѣ рѣмас ші пѣтеле ші лѣкрѣріле лор некѣпоскѣте de дпсѣшї ком- патріодїі лор чеї маі літераді, ші кѣ атѣт маі вѣртос de стрѣіні. Кѣ тоате ачесте, еї мерїтѣ аша de пѣдїп ачеаста зїтаре, кѣ еѣ п'аш фї пѣтѣт а тѣ опрї de а пѣ фаче о мїкѣ адѣчере амїпѣ деспре дѣп- шїі, дпскрїпндѣле аїче пѣтеле ші епохеле че аѣ трѣтат.

Дп чеа de не зртѣ жѣтѣтате а веа- кѣлѣ ал XVI., ворпїкѣл Ърекі аѣ прелѣ- крат антїкѣл кронограф деспре каре ам воровїт, дпчепѣнд дела domnia лѣі Bogdan Драгоші дптетеіеторїѣл статѣлѣ Молдо- веі ла апѣл 1354, ші пѣчѣ ла а доза до- мпїе а лѣі Аарон чел рѣѣ ла апѣл 1594. Лѣкрареа лѣі Ърекі, ашїждереа аѣ фост скѣртѣпатѣ de кѣтрѣ треї скрїіторї, про- фесорѣл Сїмеон, кѣлѣгѣрѣл Міхаїл ші ло- гофѣтѣл Евстратїе, дпсѣ лѣкрареа аче- стора с'аѣ тѣрїцінїт de а адѣоці ла кро- нїка челвѣ д'ѣпѣтѣѣ кѣтева анекдоте аск- пра віедїі лѣі Щѣфан чел таре ші а ал- тор домпї, прекѣт ші піще повестїрі фа- вѣлоасе ші пїне de апахронїсте атїпѣ- тоаре de орїцінеа Молдо-Ротѣнілор; de ачеа ші сѣпт еї дп поара крїтїчїі, ші de дефїтареа історїчїлор маі дпн зртѣ.

Дп веакѣл ал XVII., тареле лого- фѣт Мірон Костїн, зпѣл дпн чеї маі дп- семпациі оаменї de стат а Молдовеі, аѣ дпнтрепрїнс а ашеза іарѣшї орїцінеа Ро-

*) Челе маі фрѣтоасе мапѣскрїсе пї челе маі фїне кѣсѣтѣрі, се гѣсеск дп вісерїка Трѣй- ерархїлор дпн Іашї; ла Слатїна дп дпнѣтѣл Сѣченѣі; ла Пѣтна ші ла Сѣчевїца дп Бѣ- новїна.

***) Ачесте кронїче пѣ с'аѣ гѣсїт дпкъ, дпсѣ ворпїкѣл Ърекі ші алці азторї векі поме- неск de дѣселе дп скрїпѣтеле лор.

търнор, пре каре чеї треї компилаторї де каре ам воровїт, лї прегїнд а фї енїдї дїн крїмїналідїї Ромей, шї трїмешї де дїмпъратл Траїан зпї країв а Бїгарїей пїмїт Ладїслас. Мірон дечї аф скрїс о історїе дїн парте, каре аф дїмпърцїт'о дїн шеште кърдї, дїн каре тратеазл деспре орїдїнеа попорлвї ромлн, деспре Дачїа, деспре еспедїдїа лвї Траїан дїн деара ачеста, деспре колонїзадїа еї кз четлденїї романї, шї деспре асътлпърїле че сь а-флв дпкз дїн лїтлва шї обїчеїлрїле поа-стре кз ачеле а Романїлор. Длпз че аф іспрлвїт ачестл ллкараре, ел зрлпз кронїка ворпїквлї Брекї, порпїнд дела а доза домпїе дїн Молдова а лвї Аарон чел рлв, шї плпз ла тоартеа прїндлвї Шефлнїдл фїлв лвї Васїліе Албанезл (1594—1662). Флрл пїчї о дїноїалл, ел ар фї маї пвс-тлпна ла ллкрлв сьл, дпсз ка дїфокат партїсан а лїбертлділор длрїей сале, ел фл жлрлфл лвї Константїн Кантемір, Домпїл Молдавїей, каре дї дескплпдїнл дїн ллва лвї Декемвріе, апл 1692.

Фїлв сьл, тареле логофлт Нїколаї Костїн, каре шї флквлсе стлдіїле ла зпї-версїтатеа Краковей, деспрїнс дїн кзпозїнда а маї тллтор лїтлвї, дїн гречееаска веакл, шї чеа повл, латїна, елешаска, германа, шї дїн ромлна історїк рївал кз прїндлвї Дїмітрїе Кантемір, авлнд калїтлділе шї склдерїле ачестлве, зрлпз кронїка татлсьл, дела тоартеа лвї Шефлнїдл, плпз ла а доза домпїе а лвї Нїколаї Маврокордат дїн Молдова (1622—1711). Дїн редакцїа о-перей салей, впа дїн челе маї інтересанте, че плтем авеа, ел скоасе матеріаллрїле сале дїн апалеле скрїсе де логофлтл ал треїлеа Васїліе Damian, де логофлтл Тео-

досїе Длпзл шї де алдїї. Фїнд маї дїн-вдлт деклп татлсьл, дїн літератлра класїк, де шї п'авл стїллл шлрїей а ачестлї, ел реллрлр лартеа лвї Мірон деспре орї-дїнеа попорлвї ромлн. D. Hase, іаф фл-кзт крїтїка дїн потїдїа са аслпра історїей не дате ла ллмїнл а Молдавїей, че се гл-седе дїн бїбліотїка рїгалл дїн Парїс, шї пої п'ам плтеа тлглдлї, кз дїн тот че се атїнлде де ерлдідїа претендїоасл а лвї Ко-стїн, крїтїка лвї есте фларте дреаплл.

Нїколаї Костїн, тлрїнд ла апл 1716, авл де зрлпторїс не Брїкарл Авсентїе, каре аф скрїс Історїа Молдавїей дела апл 1711 плпз ла а. 1716.

Тот дїн ачелаш тїмпї кз Нїколаї Ко-стїн шї хатманл Іоан Неклчел, дїнерал де кпїтенїе а оїдїлор Молдовене сїп прїндлвї Дїмітрїе Кантемір шї каре аф фїлз-рат дїн кампанїа Прлгллї, дїнтрїнпїсе ашїлждере а скрїе історїа длрїї сале, дела тоартеа лвї Шефлнїдл, епохл зпде се сфлршїеде кронїка а лвї Мірон, шї плпз ла 1743. Неклчел де шї пл аша де дїн-вдлт ка Нїколаї Костїн, дпсз а авл дартл зпей прїчепере де обсервацїе маї таре, шї о маї сьплтоасл дїнделедере а лл-крлрїлор, маї стлплн пе пана са, пел аф ллсат о кронїк лфларте влпз, каре есте че маї дїнсетплатл дїн тоате кърдїле істо-рїче че авем дїн фелїл ачестл.

Неклчел авл де зрлптор пе спатарл Іанкз Кантавлзїно, че аф трлртат історїа Молдавїей дела 1743 плпз ла 1760.

Алдї дої кронїкарї не аф ллсат істо-рїа тотл ачелашї епохе, ллкарееа зпїлїа че о даф а фї а лвї Нїколаї Млстел, дїеакл де дїван, злгрлвїеде дїнтрлї сїмд антї-фана-рїотїк дїнтлшлрїле пвлїче трекулте дїн

*)

Молдова дела тоартеа принцзлѣ Шефъ-нидъ пълъ ла дитѣа domnie а лѣи Григоріе Гіка (1662—1729).

Чел ал доиле а кързе пѣме пѣ се кѣ-поаше дикъ асемелеа аѣ дичепѣт исторі-сіреа са дін 1662, ші о вртъ пълъ ла 1730. Ачест де пе вртъ кронікаріѣ, есте ачела каре зніт дитр'о кѣлцере де кар-теа деспре оридінеа попорѣлѣ ромѣн де Ніколаі Костін, де кроніка лѣи Дрекі, ші кроніка лѣи Мірон Костін де ла Аарон пълъ ла Шефънидъ с'аѣ фост tradс дн гречеаска модернъ пріа тареле сѣлцер Алесандрѣ Аміран, дін орѣндѣіреа принцз-лѣи Григоріе Гіка ла 1730, ші а кързе та. пѣскріс дѣс ла Паріс де домнѣла де Реусо-ниел, авторѣл трѣтадіі асѣпра комерцѣлѣи тѣреі негре, ші а обсервадіімор исторіче ші географіче асѣпра попоарелор варбаре, че аѣ лѣкѣит малѣріле Дѣлѣріі, есте пѣ-страт дн бібліотіка рігалъ. Пе ачест та-пѣскріс дн атрѣбѣеде Длѣи Насе кѣ пе-дрепѣл лѣи Николаі Костін, ші каре кѣт се vede кѣпрінде дн сіне оперіле а маі тѣлтор авторі.

(Ва врта.)

О сіпѣчідере.

Сѣпетѣл зпѣі клопот маѣ фѣкѣт сѣ дитрев пе зп пріетіа ал теѣ каре сѣ прі-лежѣсе ал дитѣлні дн злідъ, чіне аѣ маі рѣпосат, ел маѣ пріне де врад, ші міаѣ ліс, віно маі де о парте сѣдї дескопѣр о дитѣмпларе че те ва интереса; пѣам аше-зат пе скаѣле дін пайнте зпї касъ, ші іаѣт повтате чі азѣл.

Зп тѣлѣр дін фаміліе N... невѣрѣспік

дикъ, дѣпъ че пѣрпнтеле сѣѣ іаѣ дат пѣ-дїпѣт крещере, дн вртъ дн лок де ал спрі-жѣні ка пѣрпнте, л'аѣ смѣлс дін інстїтѣтѣл знде дшї врта едѣкадіа, ші фѣрѣ ал а-жѣта кѣт де пѣдїн, л'аѣ дпвѣрѣлчїт дела каса са, порѣнчїндѣи сѣшї касѣт храна віедїі знде ва гѣсі, адѣогѣндѣи кѣ елш'ар фї дпплїніт даторіа келтїнд ванї днде-стѣи пентрѣ а лѣи дпвѣдѣтѣрѣ.

Ачест тіпѣр кѣ пѣтеле Іанкѣ N... маі віне де опт ані де зіле сѣ тѣвѣлі пе ла зшїле оаменїмор знде пѣтеа аѣла чева ажѣтор. Ачедїі опт ані де сѣферінде, фѣ-рѣ а фї кѣт де пѣдїн дплесніт де пѣрпн-теле сѣѣ, л'аѣ дндемнат дпсѣршїт де саѣ кѣсѣторїт кѣ о тѣлѣрѣ, акѣрѣіа пѣр-тѣрї пѣі фѣчеа чїнсте, декѣт пѣмаї пентрѣ інтересѣл ліпсѣи.

Кѣ о зі дпайнте мордїі аѣ терс ла пѣрпнтеле сѣѣ кѣзѣндѣи дн цевѣлкі, ші сѣрѣтѣндѣи пѣлѣереа де сѣпт пічіоаре сѣ'л ерте дакѣ саѣ кѣсѣторїт, арѣтѣлѣі кѣ а-чеастѣ вртаре аѣ сѣвѣршїт'о пѣмаї дін прїчіна невоїеї; днзѣдар аѣ фост рѣгѣмпї-діле, лакрѣтїле де фїѣ, кѣчї N... маі таре ш'аѣ дппїетрїт ініма, ші дн фѣрїа лѣи, аѣ порѣнчїт слѣдїмор, сѣ'л арѣоче пе зшѣ, вѣгѣндѣл ка пе зп анімал. Непорочїтѣл Іанкѣ, дн міжлокѣл зпор асѣмїне гроасѣ тратадіі, пе гѣндїте вреодатѣ але прїїмі дела пѣрпнтеле сѣѣ, терѣе акасѣ, ші кѣ зп пістол словозїт дн кап скапѣ де сѣ-ферінде.

Дморѣлѣтареа і с'аѣ фѣкѣт ка зпѣі ом мізеравїл, тѣкаркѣ пѣрпнтеле аре а-верї вѣнішоаре. Еѣ ам дптовѣрѣшїт пе непорочїтѣл пѣлѣ ла морѣлѣт, ші дн време ачеаста ам обсерват кѣ нїме ера дін рѣділе морѣлѣлї, аѣарѣ де о маїкѣ

dsioacъ, пъринтеле липсиа, кѣчи фийнд, негрешит пѣтеа фѣ дѣрѣнтат де пѣвлик, саѣ поате свѣнѣреа де челе свѣршѣте де дѣнса, л'ар фѣ адѣс дѣ мѣстрѣрѣ де кѣдет, рѣшинѣндѣсе а маѣ прѣвѣ пе фѣйла съѣ, де съне зѣис; кѣнд карѣл фѣневрѣ, ажѣнса ла локѣл пѣмит морѣле де вѣит, знде съ дѣтинде зѣн шѣс пѣтед, ам сокотѣт кѣ аѣче дѣ ва фѣ прѣгѣтѣт гроапа; ах, пѣ. О трѣвѣит съ маргѣ дѣпайте, кѣчи дѣ ачел лок пѣ съ поате, фийнд тошиѣ воерѣаскѣ, ла че маѣ де пе зрѣт л'аѣ коворѣт дѣ о рѣпѣ шѣ трѣпѣла саѣ депѣс дѣ торѣнтѣл пѣвпѣит, соареле аѣче пѣдѣн стрѣзѣате фѣйндѣсѣ а тѣлѣвѣра лѣпѣщеа зѣнѣ ом че саѣ оморѣт пѣнтрѣ пѣдрѣнтате. —

1845, Азгѣст 20, Орашѣл Іашѣи.

Е Р К Ъ Л А Н Ъ Л.

(Новѣл дѣн тѣмпѣл Романѣлор вѣнѣ.)

(Ѣрѣаре.)

Дѣн клѣпа ачѣаста с'а азѣит зѣн тѣпет профѣнд; тѣте мѣвѣлѣе касѣи се мѣшкарѣ дѣн локѣл лор; черѣл пѣмаѣ дѣпайте кѣ кѣтева мѣнзте лѣчѣшѣ шѣ вѣрѣант; дѣчѣпѣ а се пѣзѣнека. Кѣ тодѣи кѣрсѣрѣ ла фѣреастрѣ. — Вѣзѣвѣл вѣмѣа дѣн гѣтлѣдѣл съѣ фѣмѣрѣи пѣгре, каре ка пѣорѣи гѣрѣи дѣчѣнтрѣ а дѣмпресѣра вѣрѣфѣл дѣнтрѣг ал мѣнтѣлѣи. Акѣм се азѣи о мѣрѣмѣре дѣфѣорѣтоаре, ка кѣнд ар фѣ а се кѣтропѣ тоатѣ четатеа дѣн рѣне. Оѣн кѣлтеа мѣнтѣлѣи се дѣвѣлѣа стѣлп де фѣлакѣрѣи пѣнѣ ла пѣорѣи! шѣи с'а лѣдѣит ка кѣрѣнѣле апрѣнсе а зѣнѣи пом ѣгѣантѣк. Вѣзѣвѣл пачѣнѣк дѣн декѣрсѣл а маѣ мѣлтор ѣнѣрѣаѣѣи фѣлѣ-

кѣра акѣм дѣн тоатѣ помѣпа мѣнѣиѣ салѣ ка о фѣкѣлѣе каре се пѣреа а лѣмѣна лѣтеа дѣнтрѣагѣ.

Бѣлѣстѣм асѣпра та! — стрѣигѣ Варѣо, тѣнзѣндѣшѣи котѣл кѣтрѣ Авѣреа — пѣрѣ дѣ аѣчѣи! мѣнѣеа зѣлор с'аратѣ.“

Оровѣст спѣймѣнтат де счѣна дѣфѣорѣтѣоре кѣрсе кѣтрѣ зѣшѣ, пѣнѣ че Чѣгнѣ апрѣнѣндѣсѣ де Авѣреа дѣи шоптѣи кѣвѣнтѣле: „Аѣ дѣкѣрѣдѣнѣгарѣ 'н мѣне, еѣ те вѣоѣз мѣнтѣи!“ Авѣреа кѣзѣ кѣ зѣн свѣрет жос.

„Стаѣи! — зѣсе Варѣо кѣтрѣ Чѣгнѣ шѣ Оровѣст — де ва кѣрѣще пѣрѣколѣл адѣнѣдѣвѣ дѣн одаѣеа ачѣаста! Акѣм каре дѣн кѣтрѣѣ спѣре а мѣнтѣи тот че ѣ кѣ пѣтѣнѣзѣ! Авѣрео! — стрѣигѣ дѣфѣзѣрат — ѣатѣ кѣзѣнтѣл зѣлор! — Варѣо фѣѣи ла зѣшѣ. — Чѣгне! гѣрѣи дѣпѣртѣндѣсѣ — кѣвтѣ пѣ Давѣ, кѣеа секрѣтѣлѣи кѣпоскѣтѣ пѣмаѣ де ел шѣи де мѣне се афѣл ла дѣнса. Дѣте ѣзте, ел с'а дѣс ла ѣертѣл мѣреѣи пѣнтрѣ мѣрѣне!“ Кѣ ачѣстѣа мѣарсе пѣпѣде.

Вѣзѣвѣл пѣкѣртѣмат вѣмѣа фѣкѣл дѣн ал съѣ кратѣр пѣрѣкѣлос; аѣрѣл дѣнтрѣатѣта с'а дѣнгрѣшат де чѣпѣшѣ, кѣт пѣмаѣ стѣлпѣл де фѣок пѣлѣгат пѣнѣ ла чѣр се пѣтеа вѣдеа дѣнпрѣзѣнѣ кѣ фѣлѣцѣреле шѣрпѣзѣтѣоре. Нѣмаѣ декѣт лава, ка о ѣгѣантѣкѣ мѣре де фѣлакѣрѣи дѣшѣи фѣкѣ кѣле дѣнтрѣ сѣлѣе (пѣдѣрѣи) шѣи вѣи дѣндрѣнтѣндѣсѣ спѣре амѣтеатѣрѣ, де знде попорѣл адѣнѣат аколо кѣ пѣдѣн маѣ пѣпайте кѣ сѣфѣлетѣл пѣ езѣе с'а дѣнпрѣѣѣиат дѣн тоате лѣтѣрѣле.

Авѣреа зѣчѣеа лѣсатѣ де тодѣи; маѣ тѣрѣзѣи дѣшѣи рѣвенѣи 'н фѣре — шѣи пѣрѣвѣрѣлѣи дѣнтѣеашѣи датѣ се дѣнтѣлпѣрѣ кѣ Арѣмѣн, каре пѣ трѣпте 'н сѣс кѣрсе дѣн фѣишорѣл дескѣс. Жѣзѣнеме ера дѣнвѣстѣт дѣн арѣматѣрѣ, дѣн копѣрѣа коѣфѣи шѣи пѣптар де

оцел — савіеа і се клѣтіа не коапсеі.
„Азreo! — стрігъ ел певестеі сале —
віно'ді дн орі! гръвещете! Секретъл по-
стръ é кърпінс, не він персекторі дн зр-
тъ, Веzvъл арде! хаі дъпъ міне!“

Азрееа се 'ндрентъ не пічібре, аръп-
кѣ окі деліроші дмпредітр де сіне. Пъ-
ші кѣтева тръгъндѣсе іаръші дндърт
пъпъ че кѣзъ не пат шіші днкрччі тѣ-
пеле не сіп. Нъ маі почіѣ — аеръл дес-
рѣтне дпн пентъ'мі, о веzvтъръ де апъ,
Арміне!“

Армін апъкѣ зп потір де азр де не
таса че а рѣмас ацдернѣтъ: „Аічі é Аз-
reo, беа! — зісе ел — пентръ Дъмпезеѣ
те рог, вінъ!“

Азрееа стъпчі потіръл репедѣ кѣтре
вззеле сале, шіі пікѣ дпн тѣпъ. Армін
дмвръдїші кѣ браде пѣтербсе не фетееа,
а кѣреіа сѣлет атът ера де таре, ші тръ-
пї ера аша пепѣтїаос.

* * *

Нъмаі декът се іві Оровіст ла зша
фѣшорълві, кѣ враделе'ші вѣпбсе апъкѣ
зша греа де арапъ, ші 'нтр'зо мінѣт се-
вѣнд о днкѣйъ не ачееа: се азї сѣпетъл
кїееі ші зп ріс сатїрік інфернал — апої
пасърі іѣдїте — ші дн зртъ о тѣчере.

„Нъ те спърїа! — стрігъ Армін, а-
шеzvнд не фъртоаса не мозаїкъл пегед
— дн тѣпї ам арте, дѣ асвпръне é Дъ-
мпезеѣ, каре не ва ажѣта а рѣтне дн-
кѣїетоареа.“

„Сѣнтет пердвді!“ зісе Азрееа, ші
окї се 'нкїсеръ ші се прѣвлї мбртъ де
жѣтѣтате.

Армін се днїентъ ла зшъ, ші днкор-
дъндъ'ші тоате пѣтерїме асвпра ачелеїа, і

с'а рѣпт савіеа кѣ кареа се сіліа а десфа-
че днкѣїетоареа. — Веzvтъл се ведеа а
се ліпїдї не кѣтева мінѣте, чепъша днѣс
пекърмат се 'мпреціїа тот дес, ші знеорї
се азїа тѣпетъл днфїорътоарелор стъпчі
де пеатръ, не каре тѣнтеле днтра пѣорї
де фѣмѣ ле арѣка 'н сѣс, ші дъпъ ачееа
зртъ кѣ зп ехо ѣметъл регъшїт дпн гѣт-
леѣеле маї тѣлтор мїі оаменї.

Де не тѣдълареле лѣ Армін се стръ-
кѣра сѣдоареа, ші фервїндала апъсѣтоаре
дї пѣдъші ресѣлетъл: се одїхнї кѣтвап
кѣ окї днкременїдї пѣпъ че іаръші дн-
чепъ а лѣміна тѣнтеле, се апъкѣ де поѣ
а десфаче зша кѣ пѣтерї десперате.

* * *

Ист! че шоптеѣе аїчі? одаїа се скал-
дъ дн въпаїъ рошіе ка сѣпѣеле, ші дн
лѣчїл потїрелор скїнтеїе ресѣлетъл дн-
фокат а тѣнтелї треснетор: аколо é Аз-
рееа не ѣепкї, ревенїтъ 'н фїрешї, ші
тѣпїле днквръчїте ка де тѣтрїче — де не
вззеї третъръ рѣгъчїзне сѣптъ.

„Нъ é скѣпаре!“ стрігъ Армін, кѣ-
зънд лънгъ Азрееа, ші алїпїндѣ'ші не фърѣ-
теа еї вззеле сале вскате.

VIII.

Оровіст трекѣ іѣте прїп амвїт (гапг)
шї кѣ зп ріс ка де сѣтапъ арѣкѣ кїеїе
дн грътада де чепъше а дмплѣвїлї,
дъпъ ачееа теарсе спре атрїѣ (тїндъ);
дъпъ ресѣзпареа дмплїнїтъ дн кърпїнсе
доръл де а віедѣї; кѣчї дн дмпресвра
претѣтїденї перїком; ші асѣл ажѣнсе ла
колоанеле перїстїлѣлї. Варо ші Чїгнъ ера
чеї зптеї, карїї і с'аѣ івїт, амъндѣї се ве-
деа спърїадї песте тѣсъръ.

„Най възет пе Авреа?“ дитревъ Чигнъ, пълъ че Варо кърпине де о фрикъ сеперстѣиоасъ пѣ кѣтезъ а скѣпа дин гъръши пѣтеле оминос.

„Пе Авреа о възѣв дн вестивол кѣ аторезъ еѣ — зѣсе Оровѣст дн важокѣрѣ — пе еа се пѣ о темѣ, пазаренѣ свѣт фермекѣторѣ пѣтерпѣчѣ.“

„Блѣстем асѣпра лор! — зѣсе Варо. — Се гърѣвим дн трѣклѣнѣ. Пе Давѣ пѣл афѣл. Оровѣсте vino дѣпѣ поѣ!“

Оровѣст дн лок де а респѣнде репѣде а кѣрс прѣп атрѣѣ шѣ вестивол пѣлъ че а жѣпсе ла аерѣл дин афарѣ.

Варо шѣ Чигнъ гърѣвѣрѣ кѣтрѣ трѣпте, акѣм се клѣтѣа пѣредѣѣ, шѣ трѣспет профѣнд се авѣѣа свѣт пѣчѣореле лор, ка кѣнд дн фѣгѣ ар траѣе де десѣвтѣл лор пеѣче артѣсарѣ о кѣлеаскѣ кѣ рѣте де аратѣ; дѣпѣ ачеаста зрѣмарѣ крѣпѣтѣрѣ, шѣ волтѣвѣра трѣптелор с'а рѣпат шѣ пе Варо ла днпортѣнтат дн рѣпеле самѣ.

Аколо ста Чигнъ днкрементѣ; кѣтрѣ трѣклѣнѣ пѣчѣ дн кѣтрѣѣ пѣера калеа дескѣсѣ, дн тѣкѣтѣл сѣѣ кѣп се ащѣрпѣпесте трѣпѣл татѣсѣѣ, ла зрѣтѣ се скѣлѣ шѣ прѣп атрѣѣ кѣрсе дн платѣе.

* * *

Тѣ кѣре дескѣрѣ евинѣментеле днфѣорѣтоаре! пѣпѣдѣ дн латѣрѣ кондеѣл днкѣмѣтѣтор! Че се днтѣмпѣлѣ аѣчѣ? Е о пѣстрѣвѣѣѣѣлѣ массѣ де чѣпѣш ѣдела пѣтѣят пѣлъ ла чер! Прѣвѣдѣ пѣзмаѣ! вѣфорѣл рѣскѣлат дншѣ дескѣде дрѣм пе кѣре лѣмѣнѣ флакѣрѣле тартарѣче а Вѣзѣвѣлѣѣ. Фѣделѣ десперате се вѣд пѣотре стѣлпѣѣ де чѣпѣше, ка пѣѣче капѣте а Medѣсеѣ; днтѣперекѣл шѣ лѣмина се скѣмѣѣ; карѣле, кайѣ, касѣле шѣ статѣеле перѣ шѣ се ѣнеск

ка днтрѣпѣнѣнѣсѣ фантастѣк. Ваѣет рѣгѣшѣнт шѣ сѣрд трѣмѣрѣ хаосѣл ачѣста токѣта ка кѣнд ар фѣ ехо депѣртат ал стѣлѣчѣлор рѣпате.

Дин фокѣл де пѣчѣоасѣ а мѣпѣтелѣ се ѣпѣлѣдѣ шѣ тѣрп, а кѣрѣѣ аркѣрѣ де флакѣрѣѣ, асѣменеа зпѣѣ вѣсѣрѣчѣ готѣче, формаѣ о кѣполѣ скѣпѣтеетоаре. Чигнъ ста фаѣѣ кѣ Оровѣст, кѣре пе лѣогѣ дѣпсѣл се трѣгѣпа дн чѣпѣша чѣѣ ажѣпѣеа пѣлъ ла вѣрѣѣ. Фаѣа са чѣа дѣволеаскѣ се ведеа ка о стаѣѣе дн лѣмина флакѣрѣлор.

„Тѣ еѣѣ Оровѣсте!“ зѣсе Чигнъ, днпѣпѣзѣндѣшѣ мѣпа дѣпѣ атлетѣл днпѣнтѣтор, кѣре шѣ дѣастѣнга шѣ deadреапѣта дншѣ фѣчѣа кѣ пѣтереа са ѣгѣантѣкѣ кале дн мѣжлокѣл мѣлѣдѣмеѣ вѣѣетѣтоаре. . . Асѣел днпѣпѣнта еѣ амѣндоѣ зпѣл лѣпѣгѣ алѣл, днтреморѣдѣ шѣ мѣрпѣлѣ.

„Ѣnde ѣ Авреа?“ дн днтрѣвѣѣ Чигнъ авѣа рѣсѣфѣлѣнд.

Оровѣст дндатѣ а стѣтѣт дн лок: „Че вѣреаѣ?“ дн стрѣгѣ.

„Пе znde ѣаѣ възѣт пе дѣпѣшѣ мѣргѣнд?“ дн днтрѣвѣѣ Чигнъ де поѣ.

„Катѣ дн трѣклѣнѣ пе логоднѣка рѣѣелѣѣ варвар“ — рѣспѣнсе Оровѣст ловѣндѣлѣ кѣмпѣлѣт пе Чигнъ кѣ пѣмпѣл — ѣ ам днкѣѣат аколо кѣ рѣвалѣл тѣѣ.“

Чигнъ дншѣ скѣсѣ савѣеа, пе вѣзеѣ се ведеа сѣпѣератѣл сѣмп ал ловѣтѣрѣѣ кѣмпѣлѣте. „Ѣчѣгашѣлѣ!“ свѣрѣѣ, лѣвѣнд ла гоапѣ пе Оровѣст, кѣре с'а шѣ депѣртат кам днпѣнте; пѣзмаѣ декѣт се афларѣ ѣарѣшѣ лѣпѣг' олатѣ: Чигнъ дн днфѣпсѣ рѣѣторсѣлѣѣ Оровѣст савѣеа дн костѣ пѣлъ ла мѣпѣкѣѣ, пе кѣнд ачѣла днфѣзрѣат де дѣрѣрѣ шѣ де рѣсѣвѣпарѣ дн кѣпрѣнсе кѣ амѣндоѣѣ вѣраѣеле.

Акѣм се пердъръ — нзор де чепшъ
ї а копериѣ не амвїи лѣпгѣторї, се азїи зп
цетет сѣрд; дѣпъ ачѣа амѣндої дѣпѣ-
пїцї де чепшъ зѣчаѣ тордї не пардоса-
ла де пеатрѣ. Асѣпра Везѣвлѣи дѣшї дѣ-
тинсе арїпїле зп валдахїн де флакрѣ.

(Ва зрѣма.)

Кѣцете дїн сѣра есперїїндої

Карѣ а ажѣнс ла о дерегѣторїе, дѣспре
ачѣла не трѣвѣе а кредѣ, кѣмкѣ а шерї-
тато ачѣа, саѣ чел пѣцїн се ва мерїта де
ачѣа. Шї араре орї евіне, ка прїп пїнцѣ
шї стрѣданїе акѣратѣ еластикѣл сѣлет а
отѣлѣ се нѣ поатѣ дѣмплеа цїзрѣл дерѣ-
гѣторїеї салѣ. Ної сѣптем асѣменїа гїе-
мѣлѣи де адѣ; не карѣ нѣмаї дака дѣ дес-
ѣшѣрї: подї шї кѣт ѣ де лѣпг фїрѣл.

Авїа поате фї чѣва маї пѣгѣвїтор пѣп-
трѣ статѣрї, шї маї апѣїтор пѣптрѣ пер-
соанѣ де дерегѣторїе ка воїѣа шї воїнда
не жѣмѣтате шї тѣмѣндареа дѣ чѣлеа
че се дїн де дерегѣторїе. Асѣпра зшеї а
фїекѣрѣ амплїоїат ашї поѣтї а се скрїе а-
чѣстеа: Че подї дѣмпїнї асѣзїї, нѣ
тѣмѣнда не тѣне.

Се те арѣцї араре орї шї веї фї пре-
дѣїт. Кредѣреаї кѣ се поатѣ фї тѣр-
гѣрїтарѣл аша де предїос, дака ачѣ-
ла сѣр аѣла дѣ нещїї де тѣте зїлѣлѣ?

Дерегѣторїїле прїтаре поартѣ кѣ сїне
де нѣ алтїнїтрѣлеа, тѣкар не дїн аѣарѣ зп
ѣел де нешѣстравїлїтате а пѣравѣрїлор. Окїї
тѣлтора сѣпт ацїагадї спре пої шї дѣпїн-
теа мартѣрїлор кѣм ам нѣтеа фѣче рѣѣ?

Е о чѣстїзне грѣа де респѣнс, кѣмкѣ
кареа ѣ маї таре непорочїре атѣт пѣптрѣ
амплїоїат, кѣт пѣптрѣ пѣвлїк, оаре ачѣа
дака чїнева кѣ цѣнїл сѣѣ ковѣршецѣе цїз-
рѣл дерегѣторїеї салѣ, саѣ атѣт ѣ де дѣвїл
дѣкѣт нѣ ѣ н старѣ а л кѣпрїнде? Се парѣ
кѣ дѣ амѣндоѣе касѣрїле нѣ ѣ де нїчї о трѣ-
вїнцѣ амплїоїатѣл.

Стрѣдѣїежете а фѣче тоате дѣпѣ прїп-
чїпїї не карѣ оамѣнїї оарешїкѣм ле ре-
спѣктѣазѣ. Асѣел те веї пѣрѣа маї дѣпѣ-
лѣпт, шї веї кѣщїга ачѣа кѣ дака те веї по-
тїкнї, дѣмаї прїнчїпѣле дїї ле вор кѣндѣмпа
шї нѣ пе тїне.

Дѣделѣпчїзнеа шї о дѣпїнѣск зп ме-
тал предїос, карѣ ѣ аскѣнс дѣ пѣптечѣле
пѣтѣпѣтѣлѣи, шї чїркѣлеазѣ ка монѣдѣ тї-
пѣрїтѣ. Че кѣтѣцїте нѣ ѣасѣ дѣптрѣ зп ан
дїн мїне (бѣї)?! шї статѣле тот нѣ се дѣпа-
вѣдѣск; кѣчї нѣ чїркѣлеазѣ чѣа маї таре
парѣ а тѣсавѣрѣлѣи. Аша шї дїн дѣпѣ-
лѣпчїзне, дѣпѣ атѣтеа черчѣтѣрї шї дескѣ-
перїрї че пѣцїн се шѣторѣ спре пѣртареа
шї кѣртѣвїреа трѣвїлор лѣмѣщї!

Де воїѣцї а жѣка роль, шї а дїї цїнеа
респѣкт дѣпїнѣтеа оамѣнїлор, пѣзѣдѣте, ка
нѣ кѣмѣа дѣ рѣстїпѣрї лїверѣ кѣ фанга,
кѣ кѣвѣпѣл сѣ те даї дѣ тѣпа алтора;
черкѣстѣрїле шї персоана се о дѣпѣресѣрї
тотѣазна кѣ пѣгѣра тѣїнѣрїеї. Ашїа веї
фї таре дѣпїнѣтеа лор, дака нѣ те вор пѣ-
трѣнде де тот, дака вор прѣсїмцї, вор коп-
їѣпта шї апої дїї вѣд фанѣлѣцї фѣрапанѣ
ѣрѣ сѣ vadѣ а лор мѣтїве — прїчїнї мїш-
кѣтоаре — интерне шї естерне.

(Вор зрѣма.)